

Oude kerk, zondag 7 februari 2021

ds. G.J.A. Veening

~~Gelezen: 2 Koningen 4:18-37 en Marcus 1:29-39~~

5 Titel: Een wereld te winnen.

Gemeente van onze Heer Jesus Christus.

Vandaag is het, u hebt het al gehoord, de zondag van het werelddiaconaat. Sterker nog, de zondag van zending, werelddiaconaat en ontwikkelingssamenwerking. Een hele mond vol en het heeft ook veel aspecten. Zoals de lezingen van vanmorgen
10 veel aspecten hebben.

Deze zondag, de eerste zondag van februari, is al lange tijd zondag van Z.W.O. Dat heeft zijn wortels in het feit dat in het eerste weekend van februari in 1953 het zuidwesten van ons land getroffen is door de watersnoodramp. Een ramp die het leven kostte aan bijna 2000 mensen en velen moesten hun huis ontvluchten om het vege
15 lijf te redden. Tijdens die ramp kwamen er reddingsacties op gang en daarna een grote inzamelingsactie. In Nederland zelf, maar ook buiten Nederland. Tot in de kibboetsim is er voor ons gecollecteerd. En dus deze zondag de zondag van het werelddiaconaat als eerste, om aan te geven dat wij mensen elkaar kunnen helpen. En soms geef je hulp, soms ontvang je hulp, werelddiaconaat is dus ook solidariteit,
20 en betrokkenheid.

Vanuit onze provincie Overijssel is door verschillende kerken gekozen voor betrokkenheid met Zuid-Afrika, in ieder geval voor een tijd. Niet dat andere landen er niet toe doen, maar je kunt niet de hele wereld op je nek nemen. Daarom nu even Zuid-Afrika, een land waar wij Nederlanders vanuit de geschiedenis een relatie mee
25 hebben. Het Zuid-Afrikaans hoeven we ook niet te vertalen. En solidariteit met dat land is nu aan de orde. Een land dat lange tijd gezucht heeft onder de apartheid, wat een Nederlands woord is. Een land waar nu de corona ook behoorlijk huishoudt, of moet ik zeggen "onbehoorlijk". Een land waarin ook kordate vrouwen zijn, zoals ook in andere delen van Afrika. Kordate vrouwen die er voor gaan om zoveel mogelijk te
30 zorgen voor toekomst van kinderen. En zo'n kordate vrouw komen we ook tegen in de lezing uit 2 Koningen. Een vrouw in Sunem, een voorname vrouw, helaas horen we haar naam niet. Als voorname vrouw zou ze overigens Sarai kunnen heten dat zoiets betekent als my lady. We horen haar naam helaas niet, wel de namen van Elisa en Gehazi, zijn knecht. Bijna alsof ze minder waard is, maar dat is ze dus
35 beslist niet. Zij is kordaat, zoals sommige vrouwen in Afrika. Zij is kordaat in de organisatie van een soort logeerkamer voor Elisa. Een kamer waarbij ook aan het meubilair gedacht wordt, het is dus ook heel praktisch, en aan de lamp, de "menorah" zoals in de tekst staat. Zij is kordaat in de organisatie van die kamer. Zij is ook kordaat als haar zoon, haar enige zoon sterft. Dan zoekt ze met haast Elisa, de
40 godsman op. En op deze manier komt haar zoon weer terug. Ja, na veel woorden en uitgebreid omschreven daden komt haar zoon terug. Wat Elisa doet lijkt op wat zeeluis soms doen als iemand onderkoelt is. Met het hele lichaam de ander verwarmen. Ja, er zitten veel aspecten in de lezingen van vanmorgen.

Een kordate vrouw, die ook haar verdriet laat zien. En daarmee Elisa tot daden
45 brengt. En haar zoon was niet alleen haar zoon. Een kind is in Bijbelse teksten ook vaak symbool voor toekomst, de toekomst van een mens. En natuurlijk, zonder kinderen heb je ook toekomst, de mens zonder kinderen is ook vruchtbaar, maar kinderen zijn wel symbool voor toekomst. En in dit bijzondere verhaal wordt duidelijk

50 dat de toekomst blijft, voor deze vrouw en haar man, als symbool voor toekomst voor
mensen. En in dit verhaal wordt ook duidelijk dat die toekomst mee ontstaat omdat
mensen zich betrokken weten op elkaar, solidair zijn. De vrouw bouwt een
logeerkamer, Elisa wil graag wat terugdoen. De vrouw zoekt hem op met haar
verdriet en zo komt in Gods naam die toekomst. Er is betrokkenheid op elkaar, er is
55 contact, er is solidariteit, er is hulp over en weer, werelddiaconaat en
ontwikkelingssamenwerking. En waar die twee bij elkaar komen in Gods naam, daar
is ook zending. Niet om de ander te bekeren, maar om te delen in geloof. Want de
vrouw in Sunem heeft terdege geloof, zij ziet dat Elisa een man van God is, zij
herkent in hem de man van God en is daarmee een vrouw van God. Waar mensen
elkaar helpen en betrokken zijn op elkaar daar is hoe dan ook iets van God
60 aanwezig. De horizontale verbindingen met de verticale verbindingen verbonden.
In de lezing uit het evangelie naar Marcus gebeurt ook veel. Veel genezingen worden
er genoemd. Onder andere de genezing van de schoonmoeder van Simon. Opnieuw
wordt de naam van de vrouw niet genoemd, opnieuw is dat jammer, want zij is ook
kordaat. Direct nadat ze genezen is, begint ze voor de mannen in huis te zorgen. Dat
65 klinkt nogal rolbevestigend en lijkt het ook zo te zijn. In een oudere vertaling staat
ook dat ze hen dient en dan lijkt ze een soort ondergeschikte te zijn. Maar je mag het
ook anders lezen, haar dienen, haar zorgen voor de anderen is zoals een therapeut
dat doet. Het woord "therapeut" is ook afgeleid van het Griekse woord dat hier wordt
gebruikt. Een therapeut is iemand die dient en zorgt maar niet als ondergeschikte. En
70 zo is deze schoonmoeder dus ook. En in dit verhaal is er ook het gebed, de lijn, een
lijn met God, een lijn met de ziel. Er is dus heel veel, veel aspecten.
Een wereld te winnen, ja door met elkaar te zijn en voor elkaar te zijn. In Gods naam
met elkaar en voor elkaar te zijn. Apartheid brengt het heil niet. Daar waar mensen
zich permanent afsluiten voor de ander wordt het moeilijk. Als mensen zich
75 permanent verschansen als in een ivoren toren wordt het moeilijk.
Een wereld te winnen met de verhalen, met hulp. Een wereld te winnen door solidair
te zijn daar op de plaats waar je bent of met een deel van de wereld verder weg. Een
wereld te winnen en daarmee toekomst in Gods naam. En genezing dus. Genezing
van onverschilligheid, genezing van egoïsme, genezing van doorgesloten
80 kapitalisme. Genezing als muren die vallen. De muur in Berlijn viel, al weer lang
geleden en daarmee kwam het heil niet direct, maar wel groeiende contacten. Als de
macht van Poetin en zijn isolement echt voorbij gaan, dan groeit de menselijkheid.
Als muren niet meer worden gebouwd om mensen uit te sluiten, dan groeit de
menselijkheid, dan komen mensen bij elkaar.
85 Een wereld te winnen, zonder dat je de hele wereld op je nek moet nemen. Klein
beginnen, zei iemand deze week. Klein beginnen en als veel mensen klein beginnen
of al lang begonnen zijn dan is de wereld te winnen. Dan is het leven sterker dan de
dood, dan is liefde sterker dan de dood, dan is vriendschap een eerste
levensbehoefte, dan is het evangelie aanwezig. Een wereld te winnen en wij mogen
90 meedoen. Als kordate vrouwen of kordate mannen, zelfs als we wat minder kordaat
zijn. God en mens verbonden, mensen met elkaar verbonden, kan het nog mooier?
Amen.